

Stadgar

Alla människors lika värde och rättigheter är grunden för Centerpartiets politik. Varje människa har förmågan att skapa och ta ansvar för sig själv och för andra. Därför är det naturligt att politiskt engagemang kan se olika ut. En central uppgift för Centerpartiet är att främja nya initiativ, kreativitet och glädje för att forma en politisk folkrörelse för framtiden. Stadgarna ger tydliga ramar i en lättarbetad organisation. Arbetsordningen ger ytterligare ledning för det praktiska arbetet.

§ 1

Syfte

Centerpartiet vill inom organisationen samla medlemmar som gemensamt vill främja en politisk utveckling i överensstämmelse med de riktlinjer och grundsatser som angetts i partiets program.

§ 2

Medlemskap

Mom 1

Medlem kan var och en bli som vill verka för partiets syften. Medlemmen erlägger avgift enligt partistämmobeslut. Den som är medlem i Centerkvinnorna (CK), Centerpartiets Ungdomsförbund (CUF) eller Centerstudenter är även medlem i Centerpartiet.

Mom 2

Medlemmen har närvarorätt, yttranderätt och förslagsrätt på samtliga lokala möten, kretsmöten, distriktsstämmor och partistämmor. Medlemmen har rösträtt på samtliga lokala möten och kretsmöten. Medlemmen kan representera Centerpartiet på offentliga uppdrag.

Mom 3

Då synnerliga skäl föreligger, prövas nytt medlemskap av kretsstyrelsen.

Mom 4

Den medlem som bryter mot dessa stadgar eller motverkar partiets syften kan, efter hörande av kretsen, uteslutas av partistyrelsen. Skriftligt meddelande med motivering till uteslutning eller vägran om medlemskap översänds till berörd person. Den som är utesluten har, efter att beslut

fattats av partistyrelsen, inte längre de rättigheter som följer av medlemskap i Centerpartiet.

Partistyrelsen beslutar om återinträde i Centerpartiet.

Mom 5

Den som vägrats medlemskap av kretsstyrelsen kan begära att få frågan prövad hos partistyrelsen (se mom 3).

§ 3

Organisationen

Centerpartiet utgörs av alla medlemmar. Medlemmar i Centerpartiet kan välja att organisera sig i avdelningar som egen juridisk person eller att samverka på annat sätt, lokalt, regionalt eller nationellt. På kommunnivå organiseras Centerpartiet i en krets där alla medlemmar har rösträtt. Kretsarna samverkar i distrikt som tillsammans utgör riksorganisationen. Centerpartiets högsta beslutande organ är partistämman.

Centerkvinnorna, Centerpartiets Ungdomsförbund och Centerstudenter utgör fristående organisationer med egna, av respektive förbund, fastställda stadgar.

KRETS

§ 4

Omfattning och uppgift

Mom 1

Centerpartiets krets omfattar kommunens geografiska område. Distriktsstämman kan fatta beslut om annan geografisk indelning då det finns särskilda skäl. Kretsen utgör en självständig juridisk person. Medlemmar är samtliga som erlagt medlemsavgift i Centerpartiet, Centerkvinnorna, Centerpartiets Ungdomsförbund eller Centerstudenter och är bosatta i kommunen.

Mom 2

Kretsens uppgifter är att

- ansvara för nomineringsarbetet inför val av kommunfullmäktige
- utforma politiken och stimulera den politiska debatten
- utveckla den lokala partiorganisationen och demokratiarbetet
- tillsammans med andra organisationsled ansvara för medlemsvärvning och medlemsvård
- ansvara för utbildning och valarbete.

§ 5

Sammanträden

Kretsens beslutande församling är kretsmötet, där varje medlem har rösträtt samt yttrande-, förslags- och motionsrätt.

Kretsen håller årsmöte i enlighet med arbetsordningen. Extra årsmöte kan inkallas av revisorerna eller om 1/3 av medlemmarna så kräver. Övriga möten hålls efter kallelse av ordföranden, så ofta styrelsen anser det angeläget eller då 1/3 av medlemmarna så önskar.

§ 6

Val av ombud till distriktsstämman

Det totala antalet ombud till distriktsstämman beslutas av föregående års distriktsstämma. Kretsårsmötena utser ombuden. Antalet ombud per krets fördelas i proportion till kretsarnas medlemstal den 31 december föregående år och fastställs av distriktsstyrelsen. Varje krets är garanterad minst 2 ombud. Kretsstyrelsen kan utse ersättare vid behov.

§ 7

Val av ombud till partistämman

Kretsens årsmöte väljer ett ombud. Kretsstyrelsen kan utse ersättare vid behov.

§ 8

Styrelse

Styrelsen väljs av kretsens årsmöte.

Styrelsens uppgifter är att

- planlägga, leda och samordna kretsens verksamhet
- handha kretsens ekonomi
- planlägga, leda och samordna valarbetet i kommunen
- ansvara för utbildning.

§ 9

Kandidatnominering till kommunfullmäktige

Mom 1

Kretsen är ansvarig för nomineringsarbetet inför val av kommunfullmäktige.

Mom 2

Alla medlemmar kan föreslås som kandidater till kommunfullmäktige.

Mom 3

De föreslagna kandidaterna som enligt lag är valbara och accepterat att stå till förfogande, ingår i kretsens medlemsomröstning. Medlemsomröstning förrättas genom att varje medlem tillsänds röstsedel. Medlemsomröstningsresultatet och nomineringskommitténs förslag ska finnas tillgängligt för alla medlemmar i kretsen.

Mom 4

Kretsens nomineringsmöte, där alla medlemmar har rösträtt, fastställer valsedel till kommunfullmäktige. Den som är uppsatt på fastställd valsedel ska vara medlem i Centerpartiet.

Mom 5

Om nomineringsarbetet ej följt partiets stadga, kan medlem anmäla nomineringsbeslutet till partistämmans valberedning. Valberedningen avger ett yttrande om huruvida nomineringsarbetet följt partiets stadga eller ej. Yttrandet tillsänds kretsstyrelsen och partistyrelsen för kännedom.

Mom 6

Kretsens kandidatlista insänds till distriktet tillsammans med protokoll från nomineringsmötet.

§ 10

Räkenskaper och revision

Kretsens räkenskaper avslutas för kalenderår och överlämnas snarast till revisorerna för granskning. Till årsmötet, som hålls före den sista februari, ska revisorerna inkomma med berättelse över föregående års förvaltning och räkenskaper samt till- eller avstyrka ansvarsfrihet för styrelsen.

§ 11

Upplösning

Kretsen kan inte upplösas så länge fem medlemmar vill uppehålla verksamheten. Beslut om upplösning ska fattas vid två på varandra följande kretsmöten, varav ett årsmöte, för att vara giltigt. Det andra mötet måste hållas minst tre månader efter det första. Distriktsstyrelsen ska omedelbart underrättas efter första mötets beslut. Upplöses kretsen ska dess tillgångar och handlingar överlämnas till distriktet.

Vid sammanslagning av kretsar behålls däremot tillgångar och handlingar inom den nybildade kretsen. Vid delning av krets fördelas tillgångar och handlingar mellan de nybildade kretsarna.

YTTERLIGARE ORGANISATIONSFORMER

§ 12

Omfattning och uppgift

Medlemmar i Centerpartiet kan välja att organisera sig i avdelningar som självständig juridisk person eller att samverka på annat sätt, lokalt, regionalt eller nationellt.

För avdelningar gäller följande:

Mom 1

Medlemskap

Medlem i avdelningen är den som är medlem i Centerpartiet och tidigare varit medlem i avdelningen eller den som anmäler medlemskap till en avdelning. Medlemskapet upphör när medlemmen begär utträde eller blir utesluten enligt § 2 mom 4.

Mom 2

Sammanträden

Avdelningen håller årsmöte i enlighet med arbetsordningen. Årsmötet väljer en styrelse bestående av minst tre personer. Övriga sammanträden hålls så ofta styrelsen finner det lämpligt eller då minst tre medlemmar så önskar.

Mom 3

Räkenskaper och revision

Avdelningens räkenskaper avslutas för kalenderår och överlämnas snarast till revisorerna för granskning. Till årsmötet ska revisorerna inkomma med revisionsberättelse samt till- eller avstyrka ansvarsfrihet för styrelsen.

Mom 4

Upplösning

Beslut om upplösning av avdelning ska fattas vid två på varandra följande möten, varav ett ska vara årsmöte, för att vara giltigt. Om tre medlemmar är emot upplösning kan avdelningen ej upplösas. Distriktsstyrelsen och kretsstyrelsen ska omedelbart underrättas efter första mötets beslut. Upplöses avdelning ska dess tillgångar och handlingar överlämnas till kretsen. Vid sammanslagning av avdelningar behålls däremot tillgångar och handlingar inom den nybildade avdelningen.

DISTRIKT

§ 13

Omfattning och uppgift

Mom 1

Centerpartiets distrikt omfattar en riksdagsvalkrets geografiska område och är en sammanslutning av alla kretsar inom området. Distriktet utgör en självständig juridisk person.

Mom 2

Två eller flera riksdagsvalkretsar kan bilda ett distrikt, om det anses fördelaktigt för verksamheten. En riksdagsvalkrets kan också uppdelas i två eller flera distrikt.

Mom 3

Distriktsindelning som avviker från vad som anges i mom 1, ska efter samråd med Centerkvinnorna och Centerpartiets ungdomsförbundet samt berörda distriktsorganisationer fastställas av partistyrelsen.

Mom 4

I de fall distriktets och kretsens geografiska område sammanfaller, utgör kretsen även distrikt och fullgör dess uppgifter.

Mom 5

Distriktets uppgifter är att

- nominera kandidater och fastställa listor över de nominerade till landstings-/regionfullmäktige i samråd med kretsarna
- nominera kandidater och fastställa listor över de nominerade till riksdagen
- utforma politiken och stimulera den politiska debatten i distriktet och regionen
- utveckla den regionala partiorganisationen och demokratiarbetet
- ansvara för utbildning och valarbete.

§ 14

Distriktsstämma

Mom 1

Distriktets högsta beslutande församling är distriktsstämman, där varje medlem har yttrande-, förslags- och motionsrätt. Rösträtt tillkommer kretsarnas valda ombud samt distriktsstyrelsen. Antalet ombud till distriktsstämman beslutas av föregående års distriktsstämma. Distriktsstyrelsen fastställer fördelning av ombuden utifrån kretsarnas medlemstal den 31 december föregående år. Fördelning sker på basen av jämkade uddatalsmetoden.

Mom 2

Ordinarie distriktsstämma hålls årligen i enlighet med arbetsordningen. Extra distriktsstämma kan hållas enligt beslut av distriktsstyrelsen eller då minst 1/3 av kretsarna så begär.

Mom 3

Distriktsstämman ska årligen behandla styrelsens årsredovisning, beslutande om styrelsens ansvarsfrihet samt val av styrelse, ombud och revisorer.

§ 15

Val av ombud till förtroenderåd och partistämman

Mom 1

Distriktsstämmorna utser sammanlagt 50 ombud till partiets förtroenderåd. Antalet ombud per distrikt fördelas i proportion till inrapporterat medlemstal den 31 december och fastställs av partistyrelsen. Fördelningen baseras på jämkade uddatalsmetoden. Varje distrikt är garanterat minst ett ombud. Distriktsstyrelsen utser ersättare vid behov.

Mom 2

Distriktsstämmorna utser sammanlagt 200 ombud till partistämman, utöver de ombud som utses av kretsarna. Varje distrikt är garanterat ett ombud. Från varje distrikt ska det sammanlagda antalet ombud, inklusive de ombud som utsetts av kretsarna, vara minst fem. De övriga ombuden fördelas så att det sammanlagda antalet ombud per distrikt står i proportion, enligt jämkade uddatalsmetoden, till distriktens medlemstal den 31 december. Ombudsfordelningen fastställs av partistyrelsen. Distriktsstyrelsen utser ersättare vid behov.

§ 16

Distriktsstyrelse

Distriktsstyrelsen väljs av distriktsstämman och består av det antal ledamöter som distriktsstämman beslutat.

Styrelsens uppgifter är att

- planlägga, leda och samordna distriktets verksamhet
- handha distriktets ekonomi
- planlägga, leda och samordna valarbetet i distriktet och regionen.

§ 17

Räkenskaper och revision

Distriktets räkenskaper avslutas för kalenderår och överlämnas före den 1 mars till revisorerna för granskning. Till årsmötet ska revisorerna inkomma med berättelse över föregående års förvaltning och räkenskaper samt till- eller avstyrka ansvarsfrihet för styrelsen.

§ 18

Kandidatnominering till landstings-/regionfullmäktige och riksdag

Mom 1

Distriktet är ansvarigt, i samråd med kretsarna, för nomineringsarbetet till landstings-/regionfullmäktige och riksdag. Distriktet kan delegera ansvaret för nomineringsarbete till landstings-/regionfullmäktige till en eller flera kretsar.

Mom 2

Alla medlemmar kan föreslås som kandidat till landstings-/regionfullmäktige och riksdag.

Mom 3

De föreslagna som enligt lag är valbara och accepterat att stå till förfogande, ingår i distriktets medlemsomröstning. Medlemsomröstning förrättas genom att varje medlem tillsänds röstsedel. Medlemsomröstningsresultatet och nomineringskommitténs förslag ska finnas tillgängligt för alla medlemmar i distriktet.

Mom 4

Distriktets nomineringsstämma, med de av kretsarna valda ombuden till ordinarie distriktsstämma, fastställer valsedel till riksdag och i förekommande fall till landstings-/regionfullmäktige. Den som är uppsatt på fastställd valsedel ska vara medlem i Centerpartiet.

Mom 5

Om nomineringsarbetet ej följt partiets stadga kan medlem anmäla nomineringsbeslutet till partistämmans valberedning. Valberedningen avger ett yttrande om huruvida nomineringsarbetet följt partiets stadga eller ej. Yttrandet tillsänds distriktsstyrelsen och partistyrelsen för kännedom.

§ 19

Upplösning

Distrikt kan inte upplösas så länge två kretsar vill uppehålla verksamheten. Beslut om upplösning ska, för att vara giltigt, fattas vid två på varandra följande ordinarie distriktsstämmor. Partistyrelsen ska omedelbart underrättas efter första beslutet.

Upplöses distrikt ska dess tillgångar och handlingar överlämnas till riksorganisationen. Vid sammanslagning av distrikt behålls däremot tillgångar och handlingar inom det nybildade distriktet.

RIKSORGANISATIONEN

§ 20

Omfattning och uppgift

Riksorganisationen omfattar samtliga distrikt i landet.

Riksorganisationens uppgift är att

- utforma Centerpartiets politik
- utforma Centerpartiets organisation
- ansvara för utbildning av partiets förtroendevalda och medlemmar
- nominera kandidater och fastställa listor över nominerade till EU-valet.

§ 21

Partistämma

Mom 1

Ordinarie partistämma hålls udda år före den 30 september på tid och plats som fastställs av partistyrelsen, vilken även utfärdar kallelse till stämman. Extra partistämma kan hållas enligt beslut av partistyrelsen eller förtroenderådet.

Mom 2

Yttrande-, motions- och förslagsrätt vid partistämman har varje medlem. Rösträtt har kretsarnas ombud, valda enligt § 7, distriktens ombud, valda enligt § 15 mom 2, fyra ombud vardera för Centerkvinnorna, Centerpartiets Ungdomsförbund och Centerstudenter samt partistyrelsen.

§ 22

Förtroenderådet

Mom 1

Förtroenderådet består av partiordföranden samt femtio av distrikten valda ombud. Därutöver utser Centerkvinnorna, Centerpartiets Ungdomsförbund och Centerstudenter vardera två ombud. Ordförande i förtroenderådet är partiordföranden. Partistyrelsens ledamöter har närvaro- och yttranderätt. Förtroenderådet består av distriktens ombud, valda enligt § 15 mom 1.

Mom 2

Förtroenderådet är beslutande organ i de fall då frågor av partistämman eller partistyrelsen hänskjutits dit för avgörande och ett rådgivande organ i övriga frågor. Förtroenderådet fastställer valsedel och politiskt program till EU-parlamentsvalet.

Mom 3

Förtroenderådet kallas till sammanträde då partistyrelsen finner det nödvändigt eller då minst 1/3 av förtroenderådets ledamöter så begär.

§ 23

Partistyrelsen

Mom 1

Partistyrelsen och partiordförande väljs av partistämman enligt arbetsordningen. Den består förutom partiordförande av elva till femton ledamöter samt en ledamot från vardera Centerkvinnorna, Centerpartiets Ungdomsförbund och Centerstudenter.

Mom 2

Partistyrelsens uppgifter är att

- planlägga, leda och samordna partiets verksamhet
- handha partiets ekonomi
- planlägga, leda och samordna EU-parlamentsvalet.

§ 24

Val av verkställande utskott

Partistämman väljer ett verkställande utskott bestående av partiordförande jämte fyra av partistyrelsens ledamöter.

§ 25

Nominering av kandidater till EU-parlamentsval

Mom 1

Riksorganisationen är ansvarig för nomineringsarbetet till EU-parlamentet.

Mom 2

Alla medlemmar kan föreslås som kandidat till EU-parlamentet.

Mom 3

De föreslagna som enligt lag är valbara och accepterat att stå till förfogande, ingår i medlemsomröstningen. Medlemsomröstning förrättas genom att varje medlem tillsänds röstsedel. Medlemsomröstningsresultatet och nomineringskommitténs förslag ska finnas tillgängligt för alla medlemmar.

Mom 4

Valsedel till EU-parlamentsvalet fastställs av förtroenderådet eller partistämman. Den som är uppsatt på fastställd valsedel ska vara medlem i Centerpartiet.

§ 26

Räkenskaper och revision

Riksorganisationens räkenskaper avslutas för kalenderår och överlämnas före den 1 april till revisorerna för granskning.

Revisorerna ska därefter snarast inkomma med berättelse över föregående års ekonomiska förvaltning och räkenskaper samt till- eller avstyrka ansvarsfrihet för styrelsen. Partistyrelsens årsberättelse samt den ekonomiska redogörelsen ska tillsammans med revisionsberättelsen delges distrikten före maj månads utgång.

År då ordinarie partistämma inte hålls ska partistyrelsens årsberättelse samt den ekonomiska redogörelsen tillsammans med revisionsberättelsen även delges förtroenderådet.

§ 27

Ändring av stadgar

Ändring av stadgar kan fastställas av 5/6 majoritet av närvarande ombud på partistämma. Ändring kan också ske genom beslut med enkel majoritet vid två på varandra följande ordinarie riksstämmor.

Riksstämman beslutade

– att med enhällighet anta ovanstående nya stadgar för Centerpartiet